

คู่มือ

แนวทางการดำเนินงาน กิจกรรมสถานักเรียน

นางสาวสุภาวดี แสนภักดี

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมสถานักเรียน จัดทำขึ้น เพื่อเป็นกรอบและแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมสถานักเรียนสำหรับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้สามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม

ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ร่วมจัดทำคู่มือแนว ทางการปฏิบัติงานกิจกรรมสถานักเรียน หวังว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นกรอบ แนวทางในการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนได้เป็นอย่างดี

นางสาวสุภาวดี แสนภักดี
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ

ส่วนที่ 1

บทนำ

1

หลักการและเหตุผล

1

มาตรการแนวทางในการดำเนินงานสถานักเรียน

3

ส่วนที่ 2

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน

6

ที่มาของสถานักเรียน

7

วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

8

โครงสร้างสถานักเรียน

11

โครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการ

12

สถานักเรียนของโรงเรียน

รูปแบบการประชุมสถานักเรียน

13

เครือข่ายสถานักเรียนและการมีส่วนร่วม

14

การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระ
การเรียนรู้

15

การเสนอโครงการ

16

การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

17

คณะผู้จัดทำ

18

ส่วนที่ 1

บทนำ

1

หลักการและเหตุผล

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งหากได้รับโอกาสในการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ ย่อมเป็นกำลังและความสำคัญในการสืบทอดความเป็นชาติ สามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า เทียบเท่านานาชาติอารยประเทศ เด็กและเยาวชนจึงเป็นความหวังในการจรรโลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้อยู่คู่สังคมไทยสืบไป

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของเด็กและเยาวชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้นักเรียนได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ความเป็นพลเมืองและวิถีประชาธิปไตย อันได้แก่ การวชิรธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล การมีจิตอาสาและพัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร รวมถึงค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตาม พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่ายและพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อมมีภูมิคุ้มกันที่ดี

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักศาสนา

12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

ในการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังกิจกรรมสถานนักเรียนให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นไปในรูปแบบหรือทิศทางที่เหมาะสม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จึงได้จัดทำมาตรการที่สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมสถานนักเรียนไว้ ดังนี้

มาตรการในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน ระดับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3

1

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำระเบียบ ข้อบังคับ คู่มือ การดำเนินงานของสถานักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการจัดตั้งสถานักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะทำงานสถานักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมสัมมนา กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงาน การดำเนินงานสถานักเรียน

5

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริม สนับสนุน จัดการแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในทุกระดับ

6

- ที่ปรึกษาและคณะทำงานสถานักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นิเทศติดตาม ประเมินการดำเนินงานสถานักเรียนของสถานศึกษาในสังกัด

7

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งแนวทางหรือแผนการพัฒนาสถานักเรียน คำสั่งแต่งตั้งสถานักเรียน คำสั่งแต่งตั้งที่ปรึกษา และคณะทำงานสถานักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ทุกเดือน พฤษภาคมของทุกปี

มาตรการในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน ระดับ สถานศึกษา

4

มาตรการ

1

- สถานศึกษาดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยม 12 ประการ

2

- สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน สถานักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

3

- สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน สถานักเรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กร

4

- สถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงาน สถานักเรียน

มาตรการในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน ระดับ สถานศึกษา

5

แนวทางในการดำเนินงาน

1

- สถานศึกษาดำเนินการจัดตั้งสถานักเรียนของสถานศึกษา 1 สภาในสถานศึกษา

2

- สถานศึกษาจัดทำ ธรรมนูญ หรือระเบียบข้อบังคับว่าด้วยสถานักเรียน และคู่มือของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนตามที่กำหนดไว้

3

- สถานศึกษาต้องบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4

- สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุน และวางแผนการดำเนินงานร่วมกับสถานักเรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

5

- สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมสถานักเรียนตามวิถีระชาธิปไตย หลักธรรมาภิบาล ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและความเป็นพลโลก

6

- สถานศึกษาพิจารณารับนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมด้านสถานักเรียน ที่มีผลงาน เชิงประจักษ์ เข้าศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น ตามสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม

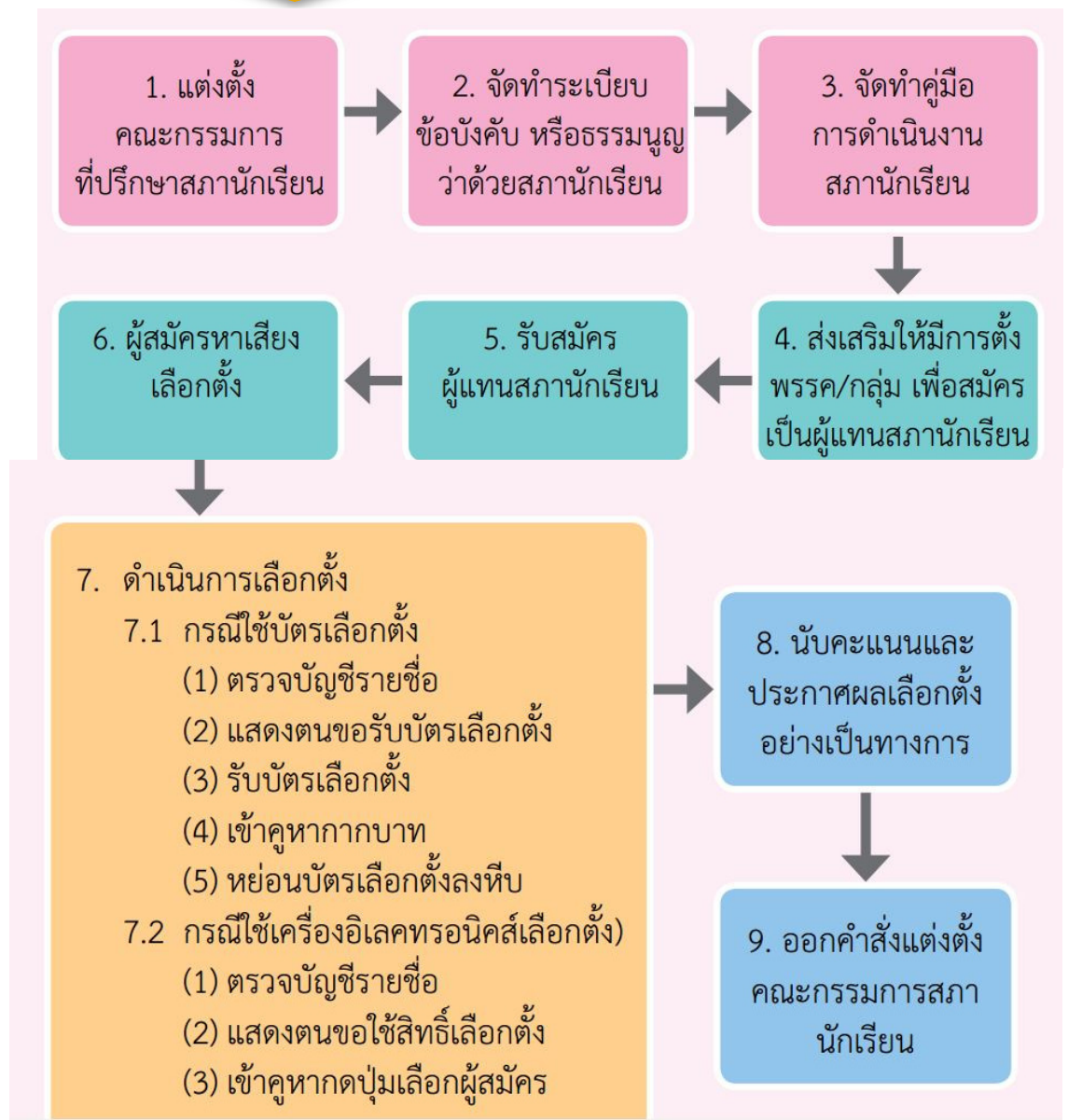
ส่วนที่ 2

แนวทางการดำเนินงาน
กิจกรรมสถานักเรียน

ที่มาของสถานักเรียน

7

วิธีการและขั้นตอน การดำเนินงาน

การได้มาซึ่งสถานักเรียนของแต่ละโรงเรียนนั้นจะต้องเป็นไปตามระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียนของแต่ละโรงเรียนจะต้องกำหนดรูปแบบหรือองค์ประกอบของสถานักเรียนไว้ เช่น สมาชิกสถานักเรียนที่ได้มาจากการดำเนินการเลือกตั้งในระดับโรงเรียนอาจจะเลือกตั้งแบบเป็นทีมหรือเป็นรายบุคคล ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานสถานักเรียนมีการกำหนดตำแหน่งจำนวนคณะกรรมการ

บทบาทหน้าที่และคุณสมบัติต่างๆของผู้ที่จะเข้ามาทำหน้าที่ในสถานักเรียนสำหรับที่มาของสถานักเรียนโรงเรียนควรมีการดำเนินงานโดยเริ่มจากการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียน เพื่อศึกษาหาความรู้ วางแผนการดำเนินงานศึกษาแนวทางการดำเนินงานสถานักเรียน จัดทำระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญของโรงเรียนว่าด้วยสถานักเรียน โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาสนับสนุนให้มีการตั้งพรรค/กลุ่มเพื่อส่งเสริมกิจกรรมเลือกตั้งสถานักเรียนโรงเรียนมีการดำเนินการรับสมัครตัวแทนสถานักเรียนเปิดโอกาสให้มีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผู้แทนนักเรียนเพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในสถานักเรียน ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนนักเรียนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วม มีการนับคะแนนตลอดจนประกาศผล การเลือกตั้งอย่างเป็นทางการและสุดท้ายโรงเรียนต้องออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน

(ตัวอย่าง)

(แนวทางในการจัดทำระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญโรงเรียนว่าด้วยสถานักเรียน)

ระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญโรงเรียน.....

ว่าด้วยสถานักเรียน ปีพุทธศักราช.....

หมวด 1

บททั่วไป

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบโรงเรียน.....ว่าด้วยสถานักเรียน
ปีพุทธศักราช”

ข้อ 2 ระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญโรงเรียน มีผลบังคับใช้ หลังจาก
วันประกาศใช้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ผู้อำนวยการโรงเรียน.....หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
เป็นผู้ประกาศใช้ระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญโรงเรียน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้ว่าด้วย

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียน.....

คณะกรรมการที่ปรึกษา หมายถึง ครูผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็น
ที่ปรึกษาสถานักเรียนโรงเรียน.....

สถานักเรียน หมายถึง สถานักเรียนโรงเรียน.....

หมวด 2

วัตถุประสงค์

ข้อ.....

ฯลฯ

หมวด 3

องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานักเรียน

ข้อ.....

ฯลฯ

หมวด 4

การเลือกตั้ง การแต่งตั้ง และสมาชิกภาพ

ชื่อ.....

ฯลฯ

หมวด 5

การบริหารงานสถานักเรียน

ชื่อ.....

ฯลฯ

หมวด 6

บทบาทและหน้าที่สถานักเรียน

ชื่อ.....

ฯลฯ

หมวด 7

การประชุมสถานักเรียน

ชื่อ.....

ฯลฯ

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

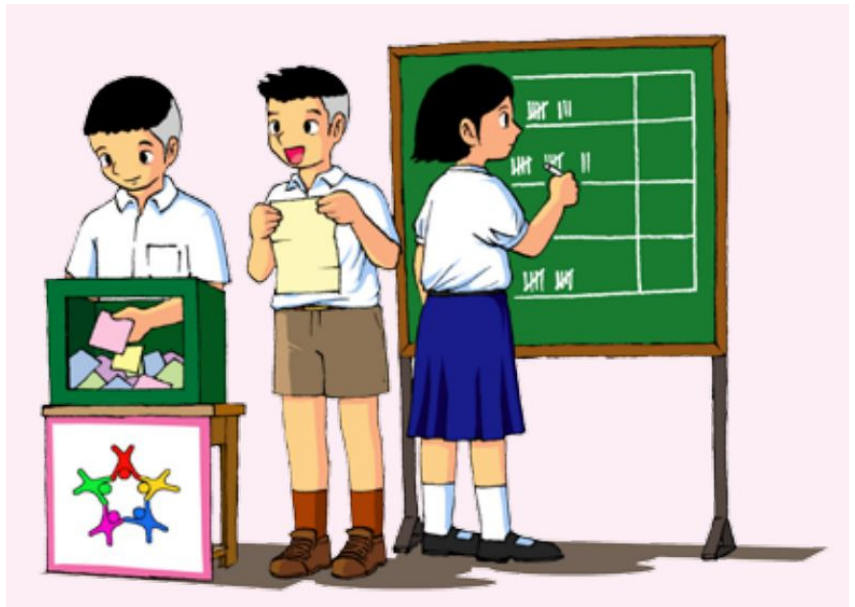
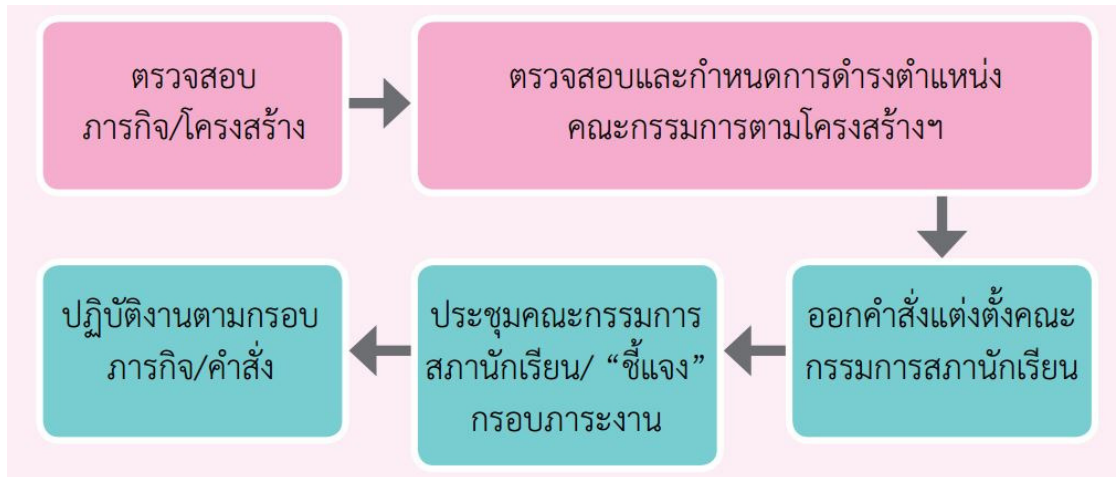
หมายเหตุ สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

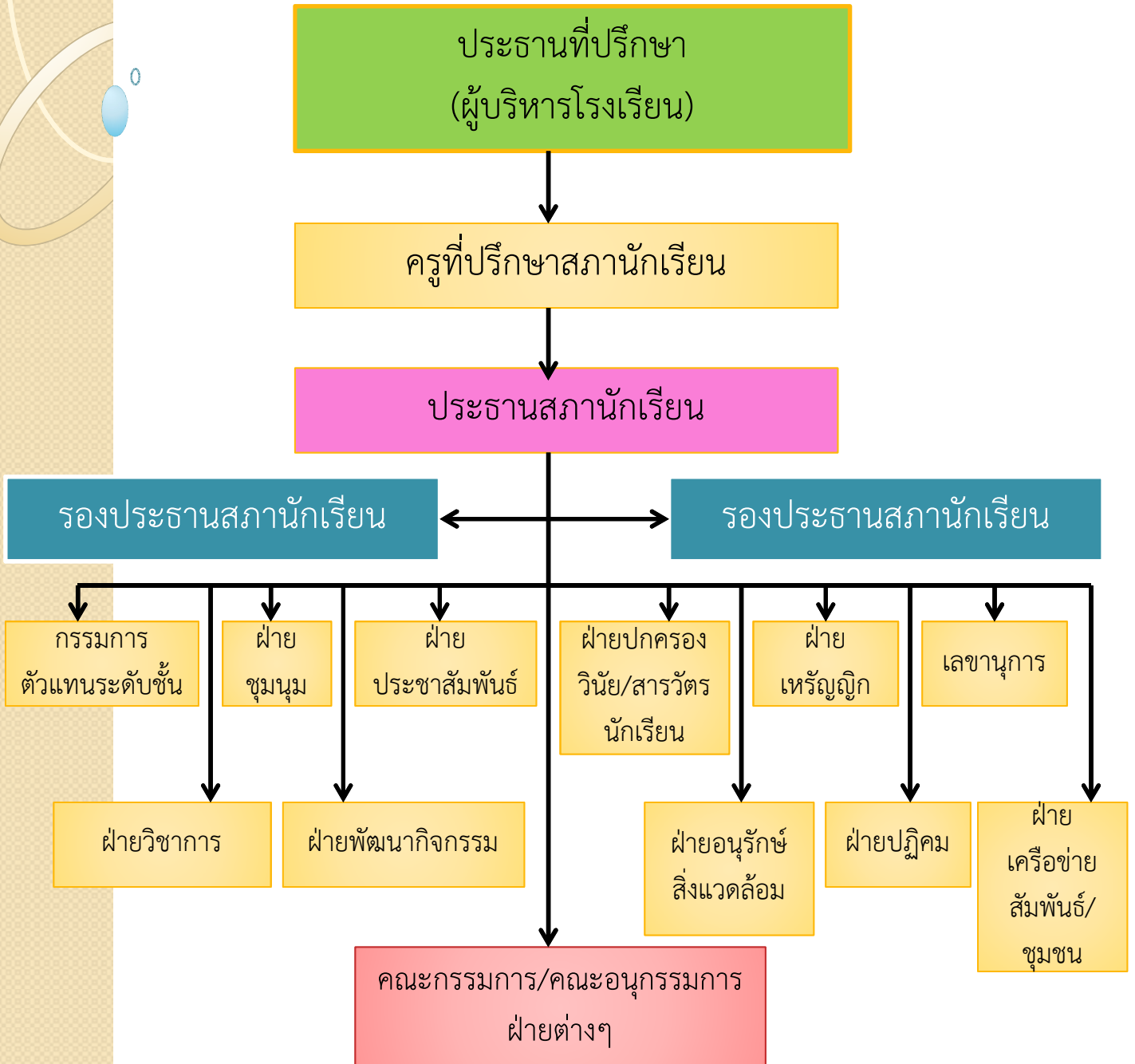
โครงสร้างสถานักเรียน

11

แผนภูมิ ขั้นตอน การดำเนินงานสถานักเรียน

โครงสร้างและองค์ประกอบ ของคณะกรรมการสถานักเรียนของโรงเรียน

รูปแบบการประชุมสถานักเรียน

13

1

การจัดรูปแบบโต๊ะ

2

รูปแบบและการกำหนดวาระการประชุม

3

ขั้นตอนและการดำเนินการประชุม

4

การรายงานผลการประชุม

5

แนวทางการประเมินรูปแบบการประชุมสถานักเรียน

เครือข่ายสถานักเรียนและ การมีส่วนร่วม

14

สถานักเรียนเข้าประชุมร่วมกับบุคลากร/องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สถานักเรียนนำเรื่องที่ได้รับจากการประชุมเข้าที่ประชุมสถานักเรียน

สถานักเรียนกำหนดแผนการปฏิบัติงาน/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

สถานักเรียนเสนอแผนการปฏิบัติงานผ่านความเห็นชอบจากครูที่ปรึกษา
เสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณา

สถานักเรียนมอบหมาย/แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบการดำเนินงาน

สถานักเรียนเข้าประชุมร่วมกับบุคลากร/องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สถานักเรียนปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากร/
หน่วยงาน/องค์กรต่างๆ

สถานักเรียนเข้าประชุมร่วมกับบุคลากร/องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียน เข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

วิเคราะห์สาระการเรียนรู้
ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

จัดทำหน่วยการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
บูรณาการวิถีประชาธิปไตยกิจกรรมสถานักเรียน

ออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้
นำเสนอฝ่ายวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

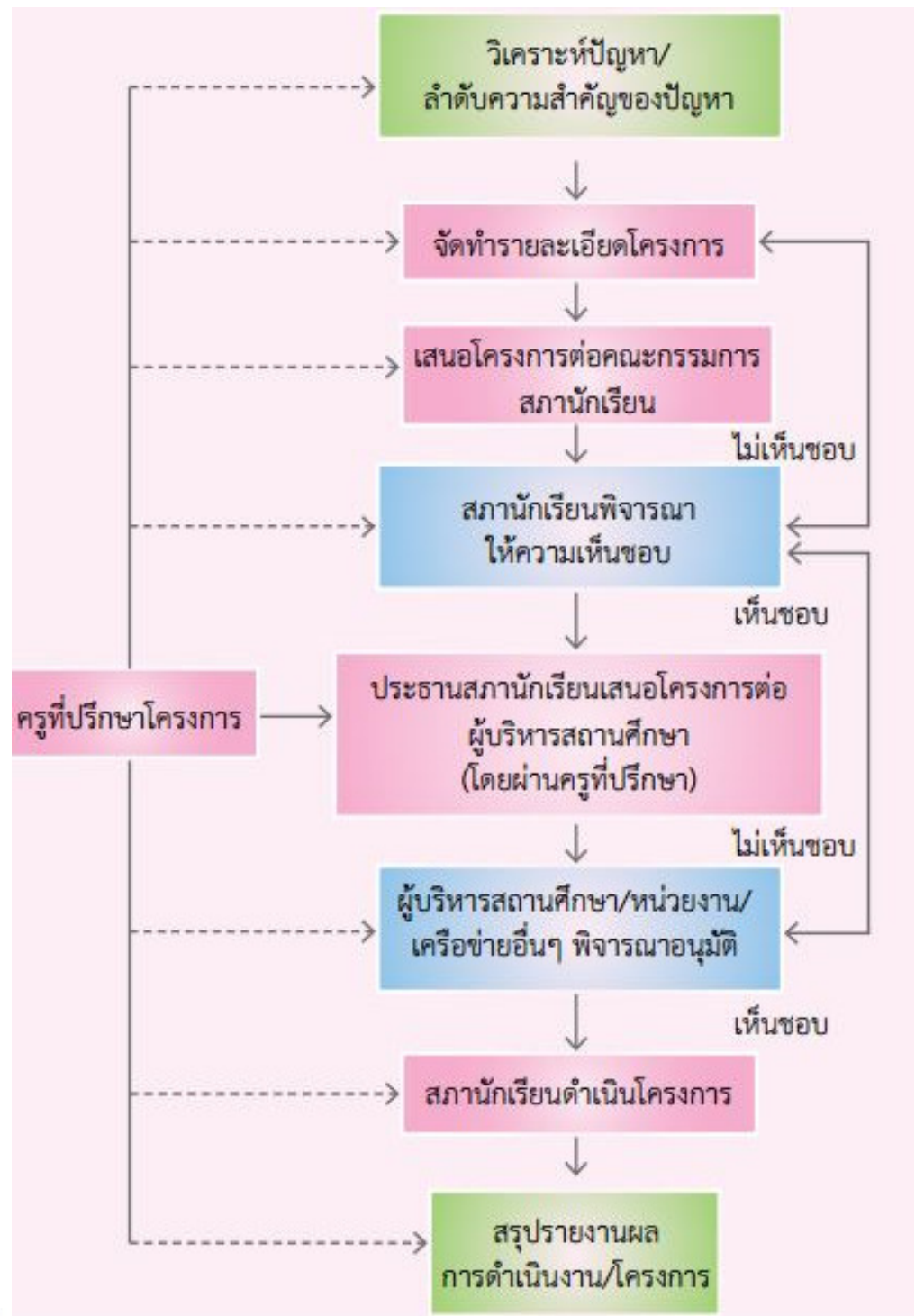
อนุมัติแผน

จัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการกิจกรรม
สถานักเรียน/นิเทศติดตาม/วัดผลประเมินผล

สรุปรายงานผล

การเสนอโครงการ

การประเมินผล การจัดกิจกรรมสถานักเรียน

การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียนเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางานซึ่งรูปแบบการประเมินจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรมจึงจำเป็นที่คณะทำงานสถานักเรียนจะต้องเรียนรู้แนวทางการประเมินการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียนให้มีความสมบูรณ์รอบด้าน

การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียน
กำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

1

- วางแผนการดำเนินงาน

2

- กำหนดรูปแบบการประเมิน

3

- สร้างเครื่องมือวัดและประเมิน

4

- วัดและประเมินผล

5

- สรุปรายงานผล

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. นายชัยณรงค์ แสนคำ ผอ.สพป.มหาสารคาม เขต 3
2. นายปัญญา สาระกุมาร รอง ผอ.สพป.มหาสารคาม เขต 3
3. นางสาวรุ่งฤทัย บุญมาศ ปฏิบัติหน้าที่ผอ.กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

ผู้เรียบเรียง

นางสาวสุภาวดี แสนภักดี นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

